

Saudiska kvinnorrättsaktivister frisläppta

SAUDIARABIEN: Saudiska myndigheter har släppt en framträdande kvinnorrättsaktivist som greps tillsammans med minst tio andra personer förra veckan, enligt människorättsaktivister. Amnesty International har tidigare rapporterat att tre andra aktivister släppts fria.

– Den här vägen av förtryck i Saudiarabien måste få ett slut. Gripandena är fullständigt obefogade, säger Samah Hadid, Mellanösternchef på Amnesty. (TT)

”Moskva bakom MH17-nedskjutning”

NEDERLÄNDERNA: Nederländerna och Australien pekar ut Ryssland som ansvarigt för nedskjutningen av flygplanet MH17 över Ukraina 2014. Detta efter att utredare slagit fast att roboten kan knytas till ett ryskt militärt förband. I ett uttalande från det nederländska parlamentet meddelar Nederländerna och Australien att Ryssland ska ”ställas till svars för sin roll” i nedskjutningen av MH17 över västra Ukraina 2014. (TT)

Minst 50 döda i båtolycka i Kongo

KONGO-KINSHASA: Minst 50 människor har omkommit i en båtolycka i nordvästra Kongo-Kinshasa, enligt kongolesiska myndigheter.

Olyckan inträffade på Momboyo-floden under natten mellan onsdag och torsdag, uppger Tshuaprovinsens viceguvernör Richard Mboyo. Båten hade transporterat passagerare och gods från staden Monkoto till Mabandaka, enligt boende i området. (TT)

Barn dog av ormbitens bröstmjolk

INDIEN: Kvinnan blev ormbiten i sömnen utan att märka det. Hon vaknade och ammade sin dotter – som dog av den förgiftade bröstmjölken. Därefter dog även modern.

Den osannolika tragedin utspelade sig i den indiska delstaten Uttar Pradesh, enligt polisen i landet. Kvinnan och den treåriga dottern insjuknade i torsdags, och avled innan de hann fram till sjukhus, säger polisinspektören Vijay Singh. (TT)

Ex-ledaren hade 260 miljoner i kontanter

MALAYSIA: I en räd mot Malaysias tidigare premiärminister Najib Razak hittade polisen motsvarande 260 miljoner svenska kronor i kontanter, i 26 olika valutor.

Najib Razak styrde landet i över tio år men förlorade överraskande valet den 9 maj. Han anklagas för att ha dränerat statskassan på miljontals kronor och åklagare har nu inlett en utredning.

När polisen sökte igenom en av ex-ledarens luxuösa lägenheter hittades också 284 lådor med klockor, smycken och dyra handväskor. Det krävdes fem lastbilar för att frakta i väg allt det som beslagtogs. (TT)

VALMÖTE. Presidentkandidaten Gustavo Petro som representerar vänsterkoalitionen och sitt parti Colombia Humana håller kampanjmöte i södra Bogotá.

Mycket på spel när Colombia går till val

COLOMBIA: När Colombia i morgon går till urnorna för att välja president är det långt mer än höger och vänster som står på spel. Fredsavtalet med Farc-gerillan är starkt ifrågasatt, samtidigt som rädslan för fortsatt inbördeskrig är stor i de motsatta lägren.

María Sarabía Bustamantes man mördades på plantagen där han jobbade 2001. Hon vågade aldrig försöka ta reda på detaljerna runt mordet.

– Att börja leta och undersöka är som att be om sin egen död. Men på den tiden styrde paramilitärerna. Det var de som bestämde och dödade här.

Hon är välklädd och det tar lång tid innan några känslor bryter igenom i det kontrollerade ansiktet. Som ensamstående med tre nu vuxna barn stiger hon upp innan gryningen varje dag för att göra arepas som hon sedan säljer på café under dagen. Ändå räcker inte pengarna, vilket gjort att inget av barnen har kunnat avsluta sina universitetsstudier.

Det frodiga landskapet i den här delen av departementet Mag-

dalena är fyllt av bananodlingar – ofta kontrollerade av stora privata markägare eller företag. Enskilda jordbrukare har i många fall tvingats bort från den värdefulla marken.

SARABÍA BUSTAMANTE och hennes familj tvingades efter hot från paramilitärer 2004 även lämna sitt hem och marken där de flesta i byn arbetade, runt den lilla staden Orihueca.

– Det är tungt när de tvingar bort en från det egna, för att tvingas tigna och be vänner om att få bo hos dem för att man inte längre kan bo i sitt eget hem, förklarar hon.

2010 mördades henne nya partner och 2016 röstade hon ja till fredsavtalet, som utöver överenskommelserna med Farc innehåller en rad rättigheter för offren i den

värpnade konflikten. Morgondagens presidentval är det första i relativ fred, efter mer än 50 års inbördeskrig.

– Det är framför allt viktigt för människor som lever i områden drabbade av konflikten på nära

”Freden är framför allt viktigt för människor som lever i områden drabbade av konflikten på nära håll. Vi i städerna har alltid haft relativt normala valprocesser.”

håll. Vi i städerna har alltid haft relativt normala valprocesser, säger Sandra Borda, dekan vid statsvetenskapliga fakulteten på universitetet Jorge Tadeo Lozano i Bogotá.

Samtidigt har kritiken mot fredsavtalet varit massiv, vilket blev tydligt i folkomröstningen 2016 som slutade i ett nej. Tidigare presidenten Álvaro Uribe ledde nej-kampanjen och hans partis kandidat Iván Duque har toppat opinionsundersökningarna inför morgondagens val.

– Efter att nej-sidan vunnit och avtalet ändå röstades igenom av kongressen, känner de här människorna ett väldigt stort missnöje, för de känner sig lurade. I presidentvalet ser de en möjlighet att upprepa sitt nej och att den här gången bli lyssnade på, förklarar Borda.

DEN FRÄMSTA KRITIKEN mot avtalet har legat i eftergifterna till Farc, som många anser borde straffas snarare än att få garanterade platser i kongressen och i vissa fall amnesti för begångna brott. Farc, som nu omvandlats till politiskt

parti, fick under en halv procent av rösterna i kongressvalet i mars, men har genom avtalet rätt till fem platser vardera i senat och representanthus.

Om Iván Duque vinner, har han lovat viktiga förändringar av avtalet. Enligt Borda handlar det om en total revision, som skulle få ”enorma konsekvenser” i form av massiv militarisering. Hon säger att de som väljer att rösta på Duque är medvetna om det.

– Om han vinner är beskedet från folket helt enkelt detsamma som det förde fram i folkomröstningen; att det inte tycker om fredsavtalet.

FÖR SILVER POLO Palomino vore det den värsta tänkbara mardrömmen. Hans by drevs bort från sina hem och kaffeplanteringar i La Secreta efter en massaker 1998 när paramilitärer dödade tolv personer ur lokalbefolkningen. De anklagades indirekt för samröre med ELN-gerillan och hela byn bestämde sig för att fly.

– Det hade varit sammandrabbningar tidigare, men det var helt oförutsett när de kom och avrättade flera personer. Direkt efter tog de kontroll över området, berättar han.

Efter att ha varit utspridda över regionen har invånarna de senaste åren kunnat flytta tillbaka. Idag har de utvecklat sin kaffeproduktion och tjänar mer på den än någonsin tidigare. Om Iván Duque blir president är Polo Palomino övertygad om att de kommer att drabbas negativt.

– Det kommer att innebära mer konflikter på landsbygden. För kriget förs inte i städerna, utan på landsbygden och det är det som oror oss. De i städerna förstår inte det lidande som vi har levt med under kriget.

Bortsett från Duque skulle han kunna stödja vilken kandidat som helst, men han funderar på vem som har störst möjlighet att vinna. Troligtvis blir det en röst på Germán Vargas Lleras eller Gustavo Petro.

Vänsterkandidaten och tidigare borgmästaren i Bogotá, Gustavo Petro, är den som legat närmast Duque i opinionsundersökningarna – något unikt i Colombia, som i övrigt ett halvsekel förknippat vänstern med väpnad kamp.

I en park i centrala Bogotá sitter 18-åriga Karen Alvarracín och 23-åriga pojken Juan Camilo Ruiz inför en studentutfrågning av Petro. De är besvikna på implementeringen av fredsavtalet men hoppas att han kan leva upp till löftena om att fullfölja det.

– Hittills har allt blivit kvar på pappret. Ingenting från avtalet har uppfyllts från regeringens sida, säger Alvarracín.

TROTS DEN POLITISKA legitimitet som vänstern fått efter avmobiliseringen av Farc är många skeptiska. Krisen i grannlandet Venezuela ligger som en skugga över debatten och motståndarna skräms gärna med att en röst på Petro riskerar att ta Colombia i samma riktning. María Sarabía Bustamante är en av dem som tvekar.

”Det spelar ingen roll om de kommer från vänster, höger, mitten eller varifrån de vill stötta freden. Det vi vill ha i Colombia är fred, för där det finns fred finns också rättvisa.”

– Jag är inte säker än. Kanske rör jag på Petro, men samtidigt sägs det att med Petro kommer det att bli som i Venezuela, säger hon.

Grannen och byledaren Manuel Calixto Miranda är desto mer övertygad.

– De vill skrämma oss med att Colombia kommer att bli som Venezuela, men Venezuela har inte dödat lika mycket människor som den colombianska staten.

HAN VIFTAR MED några kampanjtäckningar i värmen och deklarerar stolt varför han kommer att rösta på Petro.

– Det spelar ingen roll om de kommer från vänster, höger, mitten eller varifrån de helst så länge de vill stötta freden. Det vi vill ha i Colombia är fred, för där det finns fred finns också rättvisa.

Oavsett vem som vinner kvarstår många utmaningar för en varaktig fred. 7 000 tidigare Farc-medlem-

mar ska återintegreras i samhället, samtidigt som dissidenter, ELN-gerillan och andra väpnade grupper gör att våldet fortfarande är närvarande i flera regioner.

Om ingen kandidat får ensam majoritet i söndagens val går de två med flest röster vidare till en andra valomgång den 17 juni. En av dem som skulle kunna ta sig vidare är Germán Vargas Lleras, som tillhör högern men säger sig vilja fullfölja fredsavtalet. Han har en lång politisk karriär bakom sig, vilket kan bli en fördel om han ställs mot mindre erfarna Duque.

EFTER 14 ÅR som internflyktingar har Sarabía Bustamante och de andra i byn till slut fått ett myndighetsbeslut på att de har rätt till marken de drevs bort ifrån 2004. Men det som hänt kommer de alltid att få leva med.

– Det är fortfarande ofattbart, ett sår som jag tror aldrig kommer att läka, utan alltid finns där. Det är svårt att tvingas på flykt, bort från platsen där man lever. Nu hoppas jag att de verkligen lämnar över marken så att vi kan få ett någorlunda normalt liv.

På plats i Colombia

Text: **ÅSA WELANDER**
Bild: **FABIO CUTTICA**

Fakta: Presidentkandidater i Colombia

Iván Duque, Centro Democrático – Leder den högerkoalition som vill revidera fredsavtalet med Farc från 2016. Stöds av tidigare presidenten Álvaro Uribe, som under 2002-2010 försökte bekämpa gerillan med militära medel och ledde kampanjen för ett nej i folkomröstningen till fredsavtalet. Duque vill även satsa på småföretagande och sänka skatter.

Gustavo Petro, Colombia Humana – Vänsterkoalitionens kandidat som tidigare varit borgmästare i Bogotá och har ett förflutet i gerillan M19. En stark förespråkare för att fullfölja fredsavtalet med Farc och fortsätta förhandlingarna med ELN-gerillan. Vill byta kurs från kol- och oljeproduktion mot en politik för att utveckla jordbruket och satsa på utbildning.

Germán Vargas Lleras, Mejor Vargas Lleras – Före detta vicepresident i Juan Manuel Santos regering, med en lång politisk karriär bakom sig. Högerkandidat från den politiska klassen, som efter initial kritik nu stödjer fredsprocessen. Vill reformera sjukvården, stärka polisen och sänka skatterna.

Sergio Fajardo, Compromiso Ciudadano – Tidigare borgmästare i Medellín, som vill fokusera på utbildning, jordreformer och att minska korruptionen. Stödjer fredsprocessen.

Humberto de la Calle, Partido Liberal – Tidigare minister och vicepresident som även ledde förhandlingarna med Farc-gerillan fram till fredsavtalet 2016. Stödjer fredsprocessen.

Jorge Trujillo, Todos Somos Colombia – Pastor med familjen i fokus för sin politiska agenda. En kandidat som har lågt stöd i opinionsundersökningarna och som motsätter sig fredsavtalet, som han anser bara har gynnat Farc.

Fredsavtalet med Farc

Fredsförhandlingarna mellan regeringen och Farcgerillan fördes i Oslo och Havanna och ledde fram till en folkomröstning i början av oktober 2016. Nejsidan vann med knapp marginal, men efter mindre justeringar röstades avtalet sedan igenom i kongressen istället och skrevs under den 24 november 2016.

Efter det avmobiliserades Farc och lämnade in sina vapen till FN, vilket avslutades med en ceremoni i augusti 2017. Kort därefter bildades Farc som politiskt parti.

Farcledaren Rodrigo Londoño Echeverri, mer känd som Timochenko, meddelade sin kandidatut till presidentposten i början av 2018. En månad senare drogs den tillbaka på grund av hälsoskäl och Farc valde att inte utse någon ny kandidat.